

Zitting 1982–1983

17 946

Goedkeuring van de op 16 oktober 1980 te Straatsburg tot stand gekomen Europese Overeenkomst inzake de overdracht van verantwoordelijkheid met betrekking tot vluchtelingen, met bijlage

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inleiding

Op 16 oktober 1980 is in het kader van de Raad van Europa te Straatsburg de Europese Overeenkomst inzake de overdracht van verantwoordelijkheid met betrekking tot vluchtelingen ter ondertekening opengesteld. De overeenkomst strekt ertoe de mobiliteit van vluchtelingen op het grondgebied van overeenkomstsluitende partijen te bevorderen.

Grondslag voor het opstellen van de overeenkomst vormt Aanbeveling 755 welke door de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa op 27 januari 1976 werd aanvaard. Hierin wordt gewezen op het feit dat de overname van vluchtelingen die zich van het ene land naar het andere begeven moeilijkheden op kan leveren, vooral waar het de afgifte van reisdocumenten betreft. Voornaamste reden daarvan is dat de bepalingen in artikel 28 van het Geneefse Verdrag betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951 (Trb. 1954, 88; laatstelijk Trb. 1979, 80) en die van de paragrafen 6 en 11 van de bijlage bij dat verdrag verschillend kunnen worden geïnterpreteerd. Ingevolge deze bepalingen gaat de verantwoordelijkheid voor de afgifte of verlenging van het reisdocument van de eerste ontvangstaat over op de tweede indien de vluchteling zich op het grondgebied van laatstgenoemde staat rechtmatig heeft gevestigd. Het concept van de «rechtmatige vestiging» varieert in de verschillende lid-staten. In Aanbeveling 775 wordt het Comité van Ministers gevraagd aan een commissie van regeringsdeskundigen op te dragen een overeenkomst ter zake voor te bereiden. Dit is geschied door het ad hoc deskundigencomité van de Raad van Europa, dat zich met de juridische aspecten van territoriaal asiel en vluchtelingen bezighoudt.

Algemeen

Doelstelling van de Overeenkomst is in het kader van de Raad van Europa op uniforme wijze de overdracht van verantwoordelijkheid te regelen ten aanzien van die vluchtelingen die hun verblijf verplaatsen van het grondgebied van de ene overeenkomstsluitende partij naar dat van de andere. Het gaat daarbij met name om de verantwoordelijkheid voor de afgifte van een reisdocument in de zin van artikel 28 van het Geneefse Verdrag betreffende de status van vluchteling van 28 juli 1951 juncto de bijlage van dat verdrag. De overeenkomst heeft derhalve uitsluitend betrekking op vluchtelingen op wie de criteria van dat Vluchtelingenverdrag of het daarbij behorende Protocol van New York (1967) van toepassing zijn.

Getracht is, zoals ook bij de Overeenkomst door het deskundigencomité opgestelde toelichting¹ aangeeft een evenwicht te creëren tussen de belangen van de vluchteling die gebaat is bij zekerheid omtrent zijn positie en die van de eerste en tweede ontvangstaten.

Te dien einde werd een systeem ontworpen waarbij het uitgesloten wordt dat de vluchteling op een gegeven moment niet meer teruggenomen wordt door de eerste ontvangstaat, terwijl hij evenmin als overgenomen wordt beschouwd door de Staat van zijn feitelijk verblijf, de tweede ontvangstaat. De onderhavige overeenkomst specificeert de voorwaarden waaronder een terugnameplicht voor de eerste staat bestaat en die waaronder de vluchteling als overgenomen dient te worden beschouwd door de tweede ontvangstaat (resp. artikel 4 en artikel 2 van de overeenkomst). Ook de consequenties hiervan, zoals die ten aanzien van het reisdocument voor de vluchteling, worden nadrukkelijk vastgelegd (artikelen 3 en 5). Op deze wijze wordt voorkomen dat nieuwe «refugees in orbit» zouden ontstaan.

De overeenkomst heeft een beperkte strekking: de toegang en het verblijf van de vluchteling in de tweede ontvangstaat blijven onderworpen aan de aldaar geldende immigratie- en vreemdelingenwetgeving. Een aanspraak op toegang en verblijf bestaat derhalve niet. Ook de overname door de tweede ontvangstaat van de verantwoordelijkheid voor de vluchteling is geen verplichting. Voorts bevat de overeenkomst geen bepalingen op grond waarvan een tweede ontvangstaat onder alle omstandigheden gehouden is een door een andere overeenkomstsluitende partij erkende vluchteling als zodanig toe te laten. Hoewel er in het algemeen tussen de lid-staten van de Raad van Europa vanuit kan worden gegaan dat deze de criteria van het Vluchtelingenverdrag te goeder trouw uitvoeren en dat derhalve de erkenning van de vluchtelingenstatus door de ene lid-staat voor de andere lid-staat prima facie een vermoeden van vluchtelingenschap oplevert, blijft iedere Verdragsstaat vrij zelfstandig vast te stellen of het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen van 1951 of het Protocol van 1967 op een persoon van toepassing is. De vluchtelingenstatus kan bij voorbeeld door een tweede staat worden ontzegd aan een elders erkende vluchteling indien feiten aan het licht komen of zijn gekomen waaruit blijkt dat de betrokken vreemdeling niet of niet meer aan de verdragscriteria voldoet. Deze situatie zal zich in ieder geval voordoen wanneer de grondslag aan het vluchtelingenschap is ontvallen, wanneer er sprake is van fraude of de betrokkene valt onder een van de uitsluitingsbepalingen van het Vluchtelingenverdrag. Zie hieromtrent de Notitie Vreemdelingenbeleid (Tweede Kamer, zitting 1978–1979, 15 649, nr. 2, blz. 24).

Nu de door het deskundigencomité opgestelde toelichting bij de overeenkomst, met name bij artikel 5 daarvan, op dit punt aan duidelijkheid te wensen overlaat, achten de ondergetekenden het wenselijk bij de bekrachtiging de verklaring af te leggen, dat naar de opvatting van de Nederlandse Regering, de overeenkomst niet betoogt af te doen aan de bevoegdheid van een overeenkomstsluitende partij om zelfstandig te bepalen of een zich op haar grondgebied bevindende persoon (nog) dient te worden beschouwd als vluchteling in de zin van artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag van 1953 of het Protocol van 1967. De bedoeling van deze verklaring is tweeledig: enerzijds wordt duidelijk gemaakt, dat Nederland zelfstandig kan bepalen of de overeenkomst op de betrokkene wel van toepassing is, en anderzijds wordt aangegeven dat de overneming van de verantwoordelijkheid voor een door een eerste ontvangstaat als vluchteling erkende persoon niet impliceert dat personen die onder dezelfde of vergelijkbare omstandigheden een eerste toevlucht tot Nederland hebben gezocht alhier ook zonder meer aanspraak op toelating als vluchteling kunnen maken. Is de verantwoordelijkheid voor een in een staat van eerste ontvangst erkende vluchteling eenmaal overgenomen, dan zal hij op de voet van artikel 15 van de Vreemdelingenwet als vluchteling worden toegelaten en heeft hij, zoals artikel 5 van de overeenkomst verlangt, uit dien hoofde recht op een paspoort voor

¹ Deze is ter inzage gelegd bij de bibliotheek.

vluchtelingen en op de met die status verbonden bescherming en rechtspositie. Ingeval de tweede ontvangstaat geen overname wenst, dient hij tijdig terugname van de vluchteling bij de eerste ontvangstaat te claimen. Het kunnen claimen van terugname is vooral voor landen van tweede opvang van belang.

Getracht is de toepassing van de overeenkomst zo praktisch mogelijk te doen geschieden. De artikelen 5, tweede lid, en 7 getuigen hiervan. Artikel 8 voorziet erin dat met inwerkingtreding van de huidige overeenkomst tussen de overeenkomstsluitende partijen bestaande bilaterale overeenkomsten op dit terrein niet langer van kracht zullen zijn. Dit geldt ook voor de door de Beneluxlanden gezamenlijk gesloten overeenkomsten met andere staten die partij zijn of zullen worden bij de onderhavige overeenkomst.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel definieert de in de overeenkomst gebruikte begrippen. De definitie van de term «vluchteling» maakt duidelijk, zoals reeds in het algemeen gedeelte van deze toelichting werd vermeld, dat het gaat om vluchtelingen op wie het Geneefse Verdrag betreffende de status van vluchtelingen (1951) of het daarbij behorende Protocol (1967) van toepassing is en die houder zijn van een reisdocument zoals voorzien in artikel 28 van het Vluchtelingenverdrag.

Artikel 2

Artikel 2 geeft de voorwaarden aan waaronder de verantwoordelijkheid voor de vluchteling geacht wordt te zijn overgenomen door de tweede ontvangstaat. Daarmede is het artikel de pendant van artikel 4 dat de voorwaarden omschrijft waaronder een terugnameplicht van de eerste ontvangstaat bestaat. Samen vormen deze artikelen de kern van de overeenkomst.

De voorwaarden zijn gebaseerd op objectieve criteria met behulp waarvan altijd één van de overeenkomstsluitende partijen als verantwoordelijk voor de vluchteling kan worden aangewezen. Daarmede was het niet langer noodzakelijk het begrip «rechtmatige vestiging» in de paragrafen 6 en 11 van de bijlage bij het Vluchtelingenverdrag nader te definiëren. Bovendien beperkt de huidige overeenkomst zich niet alleen tot die vluchtelingen die zich rechtmatig op het grondgebied van een andere lid-staat hebben gevestigd. Ingevolge artikel 2 doen zich vier situaties voor waarin de verantwoordelijkheid voor de vluchteling is overgedragen. Drie ervan staan vermeld in het eerste lid terwijl de laatste is opgenomen in het derde lid van artikel 2.

a. in het eerste geval wordt de verantwoordelijkheid voor de vluchteling geacht te zijn overgedragen aan de tweede ontvangstaat indien de vluchteling met toestemming op diens grondgebied gedurende een periode van twee jaar feitelijk en onafgebroken heeft verbleven. De woorden «met toestemming» duiden erop dat de vluchteling legaal op het grondgebied van de tweede ontvangstaat dient te hebben verbleven. Voor wat betreft het vereiste dat het verblijf onafgebroken moet zijn geweest, moge worden verwezen naar het bepaalde in het tweede lid van artikel 2.

b. de vluchteling is voorts overgedragen aan de tweede ontvangstaat indien deze hem verblijf heeft toegestaan op zijn grondgebied op een permanente basis. Zulks is een uitdrukkelijke wilsuiting van de tweede ontvangstaat en kan derhalve geschieden vóór de onder a genoemde twee-jaartermijn. Gedacht kan worden aan het geval waarin de vluchteling(e), na eerst op het grondgebied van een andere Overeenkomstsluitende Partij te hebben verbleven, met een Nederlandse man/vrouw trouwt en vervolgens na één jaar verblijf in Nederland de status van «verblijf voor onbepaalde tijd» krijgt (artikel 10 Vreemdelingenwet jo. artikel 47 Vreemdelingenbesluit).

c. de vluchteling is eveneens overgedragen aan de tweede ontvangstaat indien deze hem verblijf toestaat op zijn grondgebied voor een periode langer dan de geldigheidsduur van het reisdocument. Evenals de situatie onder b, wordt er ook in dit geval van uitgegaan dat de tweede ontvangstaat door zo'n handeling expliciet te kennen geeft de vluchteling te willen overnemen. Aangezien studenten in sommige lid-staten van de Raad van Europa – ingevolge de aldaar geldende wetgeving – in de regel verblijf wordt toegestaan voor een periode die de geldigheidsduur van het reisdocument overschrijdt, bestaat de mogelijkheid ten aanzien van de overname in deze gevallen een voorbehoud te maken. Dit voorbehoud voorziet erin dat vluchtelingen die voor het volgen van een studie of opleiding werden toegelaten niet automatisch zullen zijn overgedragen indien hen verblijf wordt toegestaan voor een periode langer dan die van de geldigheidsduur van het paspoort. Van Nederlandse zijde bestaat niet het voornemen bij de bekrachtiging een dergelijk voorbehoud te maken.

d. Ten slotte wordt de vluchteling als overgedragen aan de tweede ontvangstaat beschouwd indien ingevolge artikel 4 van de overeenkomst geen terugname kan worden geclaimd. Aangezien de terugname ingevolge artikel 4 binnen een bepaalde periode bij de eerste ontvangstaat moet worden geclaimd, werd bepaald dat indien deze periode zou zijn verstreken de vluchteling als overgenomen door de tweede ontvangstaat moet worden beschouwd. Op deze wijze werd de situatie voorkomen dat de vluchteling op een gegeven moment niet meer teruggenomen zou worden door de eerste ontvangstaat terwijl hij evenmin als overgenomen wordt beschouwd door de tweede ontvangstaat.

De tweede paragraaf van lid 1 van artikel 2 geeft het tijdstip aan waarop de hierboven onder a genoemde periode van twee jaar begint te lopen. Dit is in de regel het moment van toelating op het grondgebied. Indien dit niet kan worden vastgesteld, geldt het moment waarop de betrokken vluchteling zich zelf kenbaar maakt bij de autoriteiten van de tweede ontvangstaat (bij voorbeeld door het vragen van een vergunning tot verblijf). Het tweede lid van artikel 2 omschrijft op nauwkeurige wijze de berekening van de twee-jaarperiode. Zo wordt verblijf dat uitsluitend werd toegestaan met het doel van studie, opleiding of medische verzorging niet meegerekend. De vreemdeling heeft immers in die gevallen niet de intentie (gehad) zich in de tweede ontvangstaat te vestigen. Met de termen «studie» en «opleiding» wordt bedoeld iedere vorm van instructie die dient ter voorbereiding van de uitoefening van een beroep of bedrijf. Het spreekt vanzelf dat indien de vluchteling die voor één van de bovengenoemde doeleinden tot Nederland werd toegelaten doch zijn doel wijzigt en hem door de autoriteiten voor dat doel voortgezet verblijf wordt toegestaan, de twee-jaarperiode vanaf dat moment begint te lopen (dat wil zeggen het moment waarop de beperking waaronder een vergunning tot verblijf werd verleend, wordt gewijzigd). Ook periodes van gevangenschap in verband met een strafrechtelijke veroordeling zullen niet worden meegerekend. Periodes gedurende welke schorsende werking van de uitzetting werd verleend en de vluchteling hangende het beroep tegen weigering van het verblijf of tegen de uitzetting in Nederland mag verblijven worden voor de berekening van de twee-jaarperiode niet meegerekend. Gedurende die tijd blijft de eerstontvangende staat verantwoordelijk voor de vluchteling en derhalve ook tot terugname verplicht. Indien echter de uiteindelijke beslissing voor de vluchteling positief blijkt uit te vallen, wordt de periode van schorsende werking wel meegerekend voor de twee-jaartermijn.

Ten slotte bepaalt paragraaf d van het tweede lid van artikel 2 dat de vluchteling tijdelijk het grondgebied van de tweede ontvangstaat kan verlaten zonder dat dit de twee-jaartermijn onderbreekt. Dit is het geval indien de vluchteling gedurende de twee jaar periode éénmaal afwezig was voor niet langer dan drie achtereenvolgende maanden of meermalen voor niet langer dan zes maanden in totaal. Indien de vluchteling langer dan deze periodes afwezig is geweest, is niet aan het in lid 1 van artikel 2 en het (hierboven onder a genoemde) vereiste van «onafgebroken verblijf»

voldaan en zal de overdracht van verantwoordelijkheid pas plaatsvinden indien wel gesproken kan worden van een periode van twee jaar feitelijk en onafgebroken verblijf in de tweede ontvangstaat.

Artikel 3

Het eerste lid van artikel 3 voorziet erin dat tot het tijdstip van overdracht, de eerste ontvangstaat verantwoordelijk blijft voor de vernieuwing of verlenging van het reisdocument van de vluchteling. Ingevolge het tweede lid van artikel 3 behoeft de vluchteling niet terug te keren naar de eerste ontvangstaat met het oog op de vernieuwing of verlenging van zijn reisdocument. Hij kan zich daartoe wenden tot de dichtstbijzijnde diplomatieke missie of consulaire post van de eerste ontvangstaat. Indien deze missie of post niet zelfstandig bevoegd is voor dit doel, dan dient zij in ieder geval te bevorderen dat het verzoek van de vluchteling de juiste instanties van de eerste ontvangstaat bereikt. Bovenstaand artikellid zal van bijzondere praktische waarde zijn voor de vluchteling.

Artikel 4

Artikel 4 vormt zoals vermeld het complement van artikel 2 van de overeenkomst en voorziet erin dat tot het moment van overdracht aan de tweede ontvangstaat een terugnameplicht bestaat voor de eerste ontvangstaat. De vluchteling dient derhalve tot dat moment altijd op het grondgebied van de eerste ontvangstaat te kunnen terugkeren.

Bovendien bepaalt artikel 4 dat de tweede ontvangstaat terugname van de vluchteling kan claimen bij de eerste ontvangstaat zelfs indien de geldigheidsduur van het reisdocument is verstreken. Hierin gaat artikel 4 van de overeenkomst verder dan paragraaf 13 van de bijlage van het Geneefse Verdrag waar is bepaald dat iedere verdragsluitende partij de houder van een reisdocument afgegeven door die staat gedurende de geldigheidsduur daarvan op zijn grondgebied zal terugnemen. Aangezien Nederland in de praktijk behoort tot de zogenoemde tweede ontvangstaten, is artikel 4 van bijzondere betekenis.

Ingevolge het eerste lid van artikel 4 kan de tweede ontvangstaat na afloop van de geldigheidsduur van het paspoort van de vluchteling terugname claimen bij de eerste ontvangstaat mits dit geschiedt binnen zes maanden na verstrijken van de geldigheidsduur van dat document. Zo'n situatie kan zich bij voorbeeld voordoen indien de vluchteling vergeten heeft zijn reisdocument te doen verlengen. Uit artikel 2, derde lid, van de overeenkomst volgt echter dat indien terugname niet binnen deze termijn is geclaimd de vluchteling als overgedragen moet worden beschouwd. Hoewel overdracht van verantwoordelijkheid doorgaans zal geschieden terwijl de tweede ontvangstaat op de hoogte is van de verblijfplaats van de vluchteling, voorziet het tweede lid van artikel 4 in de situatie dat de vluchteling, houder van een reisdocument in de tweede ontvangstaat verblijft zonder bekende verblijfplaats. Dit kan ook de situatie inhouden dat de tweede ontvangstaat in het geheel niet op de hoogte is van het verblijf van de vluchteling op zijn grondgebied (dat wil zeggen dat de vluchteling illegaal verblijft). In dat geval kan terugname bij de eerste ontvangstaat geclaimd worden binnen zes maanden na bekend worden van het feitelijk verblijf van de vluchteling in de tweede ontvangstaat doch in geen geval later dan twee jaar na afloop van de geldigheidsduur van het reisdocument van de vluchteling.

Ingevolge artikel 14 van de overeenkomst kan ten aanzien van deze bepaling een reserve gemaakt worden. Dit betekent dat het land dat een dergelijk voorbehoud heeft gemaakt een verzoek om terugname van een vluchteling van wiens verblijf de verzoekende staat (= tweede ontvangstaat) aanvankelijk niet op de hoogte was doch wiens reisdocument bij bekend worden met de vluchteling reeds langer dan zes maanden blijkt te zijn

verlopen, *niet* zal accepteren. In dat geval moet de verantwoordelijkheid voor de vluchteling ingevolge artikel 2, derde lid, beschouwd worden te zijn overgedragen. Van Nederlandse zijde bestaat niet het voornemen genoemd voorbehoud te maken. Ingevolge artikel 14 van de overeenkomst is Nederland echter op basis van reciprociteit niet gehouden om ten aanzien van de overeenkomstsluitende partij die wel een zodanig voorbehoud heeft gemaakt artikel 4, tweede lid, toe te passen (dat wil zeggen een verzoek om terugname van zo'n staat van een illegaal verbleven hebbende vluchteling wiens paspoort langer dan zes maanden is verstreken te accepteren).

Artikel 5

Dit artikel bepaalt dat met de overdracht van verantwoordelijkheid voor een vluchteling de tweede staat verantwoordelijk zal zijn voor de afgifte van een reisdocument, i.c. een paspoort voor vluchtelingen. Deze bepaling impliceert dat de tweede ontvangstaat, wanneer een elders erkende vluchteling als zodanig wordt overgenomen, uiteraard ook alle rechten en voordelen uit het Vluchtelingenverdrag zal toekennen.

Het tweede lid voorziet net als artikel 7 van de overeenkomst in administratieve samenwerking tussen de overeenkomstsluitende partijen.

Artikel 6

De in artikel 6 gekozen formulering ten aanzien van de gezinshereniging sluit aan bij de in 1977 aanvaarde tekst tijdens de Diplomatieke Conferentie van de VN inzake Territoriaal Asiel (zie verslag van de Koninkrijksdelegatie naar de plenipotenciaire conferentie inzake territoriaal asiel (Genève 10 januari tot en met 4 februari 1977) Bijlage 7).

Artikel 7

Artikel 7 vergemakkelijkt de praktische toepassing van de overeenkomst. De voor Nederland bevoegde autoriteit is de Minister van Justitie, die krachtens artikel 15 van de Vreemdelingenwet handelt in overeenstemming met de Minister van Buitenlandse Zaken. Het betekent uiteraard niet dat communicatie via diplomatieke kanalen is uitgesloten.

Artikel 8

Het eerste lid van artikel 8 benadrukt nog eens dat de onderhavige overeenkomst geenszins met zich meebrengt dat andere voorrechten voor de vluchteling, speciaal die voortvloeiend uit het Verdrag van Genève van 1951 hem onthouden kunnen worden.

Het tweede lid geeft aan dat het de overeenkomstsluitende partijen vrij staat de voordelen van de overeenkomst te doen uitstrekken tot personen die niet aan de voorwaarden voldoen zoals diegenen waarnaar verwezen wordt in Aanbeveling E van de Slotakte van het Verdrag van Genève van 1951. Aanbeveling E die om een liberale toepassing van het Vluchtelingenverdrag verzoekt, wordt door Nederland van toepassing geacht ten aanzien van die vluchtelingen die vanwege de geografische beperking (gebeurtenissen in Europa) of de tijdslimiet (vóór 1951) vervat in artikel 1, sectie B van het Vluchtelingenverdrag door de betreffende verdragsstaat niet als zodanig worden erkend. Voorts zij erop gewezen dat zoals het de tweede ontvangstaat vrij staat de verantwoordelijkheid voor de vluchteling binnen de twee-jaartermijn over te nemen, in welke mogelijkheid artikel 2 uitdrukkelijk voorziet, het de eerste ontvangstaat vrij staat de vluchteling op zijn grondgebied terug te nemen of zijn paspoort te verlengen ná afloop van de periode noodzakelijk voor de overname.

Opdat de overname van verantwoordelijkheid voor vluchtelingen op Europees niveau uniform geregeld zou zijn, werd in het derde lid van artikel 8 uitdrukkelijk bepaald dat vanaf het moment van inwerkingtreding van de overeenkomst de bepalingen van gelijksoortige overeenkomsten gesloten tussen twee overeenkomstsluitende partijen niet langer van kracht zullen zijn tussen die partijen. De term «bilaterale overeenkomsten» in het derde lid van artikel 8 omvat tevens overeenkomsten tussen één staat en een groep staten zoals de Beneluxlanden. Voor Nederland zijn in dit verband de volgende overeenkomsten van belang:

- De hierna genoemde overeenkomsten tussen Zwitserland en de Benelux:
 - i. De Overeenkomst van 14 mei 1964 inzake het reisverkeer van vluchtelingen (Trb. 1964, 120) en
 - ii. De Overeenkomst van 14 mei 1964 betreffende het recht op terugkeer van werkende vluchtelingen (Trb. 1964, 121).
- De Overeenkomst tussen Oostenrijk en de Beneluxlanden van 15 februari 1965 betreffende het verblijf van vluchtelingen als bedoeld in het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen met bijlagen (Verdrag van Genève van 28 juli 1951) (Trb. 1965, nr. 46).

Zoals hierboven reeds werd aangegeven, zullen rechten en voorrechten welke vluchtelingen uit bovengenoemde overeenkomsten hebben verkregen, worden behouden. Ook de ontwerp-Overeenkomst tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Beneluxlanden betreffende het recht op terugkeer van werkende vluchtelingen zal met de inwerkingtreding van deze overeenkomst achterhaald zijn. Voor wat betreft de Europese Overeenkomst over de afschaffing van visa voor vluchtelingen van 1959 (Trb. 1959, 153) zij opgemerkt dat waar daarin met de onderhavige overeenkomstige zaken worden geregeld, zoals de terugname door de eerste staat en de vestiging in de tweede ontvangstaat, de bepalingen van de huidige overeenkomst prevaleren boven die van de Europese Overeenkomst van 1959.

Artikel 9 – Artikel 17

Deze artikelen omvatten de slotbepalingen zoals deze – met uitzondering van artikel 13 – vaak voorkomen in overeenkomsten welke zijn opgesteld in het kader van de Raad van Europa. Zij zijn gestoeld op modelbepalingen welke zijn aanvaard door het Comité van Ministers van de Raad van Europa. Artikel 11 voorziet in de mogelijkheid van toetreding tot de Overeenkomst door Staten buiten de Raad van Europa mits zij partij zijn bij het Vluchtelingenverdrag van 1951 of het daarbij behorende Protocol van 1967. Een zodanige toetreding is blijkens artikel 11, met bijzondere waarborgen omkleed.

Ten aanzien van artikel 12 valt op te merken dat de Regering van de Nederlandse Antillen te kennen heeft gegeven medegelding van de overeenkomst voor haar land niet wenselijk te achten.

Artikel 13 houdt rekening met het feit dat voor sommige lid-staten van de Raad van Europa het Verdrag van Genève van toepassing is met de geografische beperking vervat in artikel 1 van het Verdrag dan wel onder bepaalde voorbehouden van toepassing is. Zulks geldt ook voor Nederland dat bij ratificatie van het Vluchtelingenverdrag enkele voorbehouden maakte.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

De Staatssecretaris van Justitie,
V. N. M. Korte-van Hemel